

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0418U004304

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 27-12-2018

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лалименко Ольга Сергіївна

2. Lalymenko Olga Sergiivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 14.02.01

Назва наукової спеціальності: Гігієна

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 29-11-2018

Спеціальність за освітою: 7.1201.0005

Місце роботи здобувача: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: 61022, Харків, проспект Науки, 4

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.600.05

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут проблем ендокринної патології ім. В.Я. Данилевського НАМН України"

Код за ЄДРПОУ: 02012131

Місцезнаходження: 61002, м. Харків, вул. Алчевських, 10

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.33.37

Тема дисертації:

1. Наукове обґрунтування критеріїв біологічного моніторингу антидіабетичного засобу - похідного янтарної кислоти (експериментальне дослідження).
2. Scientific substantiation of criteria for biological monitoring of an antidiabetic agent, a succinic acid derivative (an experimental study).

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена токсиколого-гігієнічному дослідженню оригінального антидіабетичного засобу - похідного янтарної кислоти зі застосуванням підходів біологічного моніторингу ксенобіотиків, експериментальному визначенню патогномонічних критеріїв несприятливого впливу досліджуваної сполуки на організм піддослідних тварин за різних шляхів надходження і тривалості дії, науковому обґрунтуванню тестів експозиції та біомаркерів ефекту як критеріїв біологічного моніторингу похідного янтарної кислоти. Особливостями токсикокінетики антидіабетичного засобу за умов одноразових впливів є тривале перебування антидіабетичного засобу та його метаболітів у системному кровотоці, найбільш виражене при інгаляційній дії та превалювання процесів біотрансформації над екскрецією сполуки. Токсикокінетичними характеристиками субхронічного впливу є високі концентрації АДЗ-ПЯК та метаболіту ?-ФЕСА в плазмі на

початку та наприкінці внутрішньошлункового введення, при інгаляційній дії на рівні Limac - переважання вмісту АДЗ-ПЯК, на рівні Limch- превалювання рівнів ?-ФЕСА в плазмі крові. Доведено, що концентрації антидіабетичного засобу та його метаболітів в плазмі крові є тестами експозиції субхронічного впливу досліджуваної сполуки. Біомаркерами ефекту антидіабетичного засобу є підвищення рівнів гідроперексидів ліпідів (сироватки крові, гомогенату печінки), зниження рівнів нітрит-аніонів (плазми, сечі), зниження активності синтази оксиду азоту, глутатіонредуктази, глутатіонпероксидази та каталази (гемолізату еритроцитів і гомогенату печінки). Науково обґрунтовано величину біологічного безпечного рівня впливу антидіабетичного засобу в плазмі крові на рівні 11 нг/мкл

2. This thesis paper deals with a comprehensive toxicological and hygienic study of an original antidiabetic agent - succinic acid derivative. The thesis paper research used approaches of biological monitoring of xenobiotics and experimental revealing pathognomonic criteria of an adverse effect of the studied compound on the organism of experimental animals in different routes of intake and duration of the action. The thesis paper provides a scientific substantiation for exposure tests and biomarkers of the effect as criteria for the biological monitoring of the succinic acid derivative. The peculiarities of the antidiabetic agent toxicokinetics in the conditions of single administration are as follows: a prolonged stay of the antidiabetic agent and its metabolites in the systemic blood flow, the most pronounced in the inhalation, as well as the prevalence of biotransformation processes over the excretion of the compound. The peculiarities of toxicokinetics in subchronic intake are as follows: high concentrations of antidiabetic agent and the metabolite of ?-PhESA in the blood plasma at the beginning and end of the intragastric administration, in inhalation action at Limac level - the prevalence of antidiabetic agent content, at Limch level - the prevalence of ?-PhESA levels in the blood plasma. It is proved that the concentrations of the antidiabetic agent and its metabolites in blood plasma are the tests of exposure of subchronic effect of the studied compound. The increase of lipid hydroperoxide levels (in the blood serum, liver homogenate), the decrease of level of nitrite-anions (blood plasma and urine), and the decrease in activity of catalase, nitric oxide synthases and glutathione peroxidase (liver homogenate, erythrocyte hemolysate) were the biomarkers of the antidiabetic agent effect. The value of biological safe level of the antidiabetic agent effect in the blood plasma is scientifically substantiated at the level of 11 ng/ μ L.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Завгородній Ігор Володимирович

2. Zavgorodniy Igor Vladimirovich

Кваліфікація: д.мед.н., 14.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Івахно Олесандра Петрівна

2. Івахно Олесандра Петрівна

Кваліфікація: д.мед.н., 14.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кузьмінов Борис Павлович

2. Кузьмінов Борис Павлович

Кваліфікація: д.мед.н., 14.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Огнев Віктор Андрійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Огнев Віктор Андрійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.